

Таньгъчин коммунистрин дääч төрмүд

Халымг таньгъчинг бүрдä- хин тускар СССР-ин Деел Советин Президиум Указ гаргъв. Халымг олт улс энүг ик байртагъар тосцхав.

Мана төрски Коммунистическ парть болн Советск правительств халымг таньгъчинг бүрдäv. Эннь олт кели äмтнй ленинск политикиг эркән уга күцäдäж йовхин темдг. Мана төрски ори-нутгт бääх кели- äмтн улсиг цуттагынь бсгдж йовхин учр. Тер тблäd, теднд халымгуд ханлт бргдж кесг зун суньгъуг болн бичгүд оргбюрон болн оргкомитетинг нерн деер илгäсн бääнä.

Халымг таньгъчин газр-усинь диглгънä кбдлмш ода дуусгдв. Таньгъчин медлд 10 район болн таньгъчин хогл—Элст балгъсн орджана.

Халымгин тег энъ-зах уга ик, бргн, 7,5 миллион шаху гектар газр орджана. Уфнд 43 совхоз, 27 колхоз, 19 МТС, МЖС болн кесг промышленн предприятий бääнä.

Мана таньгъчд күс-дундур миллион хбн, зун миньгъ шаху бод мал бääнä. Энүнäs талдан, Хар газрт джил бол-

★
Н. ЖЕЗЛОВ
Халымг таньгъчин парторганизацин оргбюрон негдгч сеглätр

★
гън Северн Кавказин колхоз-муд болн совхозмуд хойр миллион гар хбд үвлзүлнй.

Халымг таньгъч мал бсглгъ-ärн, нег үлү—хб бсглгъärн Ставропольск крайд түрүн орм эзджәнä.

Халымг таньгъчин совхоз-мудин болн колхозмудин мал-герин ним илгäвртä бслт таньгъчин партиин организацин бми илгäлтä төрмүд тäv-джәнä.

Торгън нооста хбд болн махна мал бсгдх мана таньгъ-чин газрнь алыдагъарн болв чиги сән. Тер тблäd эн кбдл-мишг ик гндгär чаньгъадж уралан йовулх таньгъчин партиин организацин, советск болн селәнä эдл-ахун оргамудин ах төрнь.

Мана таньгъчд Сарпинск район эзджäх газр-усарин болн мал-герärн—ик район болн негнь 3-4 джилци эргид эн районд хбднä тоогъинь

хойр холвдж бсгäд—500—560 миньгъ күргдж болхмн. Ноос киргъдж авлгънг бас холван-днь икдүлдж болхмн, махинд орулдж бсх бод малнн тоогъинь збвär бсгдж болхмн. Халымг таньгъчин наатк нут-ге чиги нургълдж тимм аргъ-та.

Мана таньгъч усар хätär, нам усн уга гндж чиги келдж болхмн. Болв, боодг келж ус тогтахд, ус гүлгхд манд ик аргъ-чидл бääнä. Тер тблäd, мана нег ах төрмдн—цуг аргъ чидлärн делгү шатта болн артезианск худгуд малтх, бодг боох, ус гүлгх керг. Эн кевär ус элвгär тогтадж авх-ларн малдан бсв икär ургъадж авч чадхвн.

Малдан үвлä хот-хоол бол-мар белдх кергин сйәнär кү-цäхин тблäd тärмр бсв дел-гү тärдг болхмн. Эн тускар Приютна района хбднä дбр-вдгч совхозд намрар хар гуйр тäräд сән ургъц гаргълж авсн үлгүр бääнä. Силос кехд хар гуйр ик ургъц бгнä, энүнäs бсв авч болхмн, ногъан цак-гнь хахад малд бсхлä сән хот. Энүн деерän буудань хбн

малд бас бггднä. Мана газ-зрт хар гуйр кезäд болв чиги сән ургъц бгнä. Тер тблäd 1957-ч джилд таньгъчин сов-хозмуд болн колхозмуд малнн чинртä хот гндж элвгär хар гуйр тärцхäх збвтä.

Хаврин усиг царнь газрму-дар орулдж услдж олзлх кер-гтä. Бсв тärлгънг икär дел-гүлхмн. Газрин идгиг болн бсвнä халлгъан эвинь олдж сйәнär олзлгд болхмн. Эн то-отиг эркән уга күцäдäж, олна малиг сән гндгär бсвär, силосар болн буудäгär тетгх—мана нег ах төр.

Олна малиг цуттагынь у-дулан хаша-хаацар тетгх кергтä. Эн тоотиг тосхкин тблä мана газрт бääх хулс, чолу, шаврар цоксн кирнич икär олзлхин кергт совхоз—колхозмудин коммунистнр сй-ийär кбдäцхäх збвтä. Колхоз-мудин бригад болгынд, сов-хозмудин фермс, огделенсь болгынд тосхлгынд кергтä тоот юме белдх, мал бääх хашас, äмге бääх термүд бärх бригаде бүрдäхмн.

Мах, үс, ноос бсглгънг, буудä ургъалгънг элвгдүлх—мана төр. Энүг күцäхд манд ик дбнъ болгъчнь сургъуль-эрдм болн кбдлмшин кергт бод

Колхозмудин, МТС-ин болн совхозмудин партиин органи-заце энүнд бдр дутал уга онь-ган бгч бääцхäх учрта. Хб бсглгънä халхар болхла хур-гъдиг гарутулл уга бсгдж, ноос икär киргъдж авхин кергт—хбддиг үвлär, хаврин түрүнд хургъмулдг болхмн. 1958-ч джилд хургълх хо-дин яхдан брälнь эргär хур-гългдар кбгинь тävх төр совхозмуд болн колхозмудин кбдлчирин болн селәнä мал-герин специалист улсин бми тävгдлжәнä. Ганцхн эн төрнг сйәнär күцäхлä 60 миньгън пуд ноос үлү киргъдж авч болхмн, тингхлä таньгъчин совхозмудин болн колхозму-дин мбньгнä орунь 20—25 миллион арслнь бсх збвтä.

Эн кбдлмшт цаг түдälго белдвр кехмн. Дулан хашас тосхлгынг хаврин түрүнäs авч эклхмн. Модн угагъар тосх-лгь келгънä дамшлгь олзл-хмн. Гүн биш ут нүк газрт малтад, гүрмр хулсн хаацар бүркäд, дулалад, мал бää орме белдж болхмн.

Ори-нутгт мах орулдж бг-гънг икдүлхин халхар парть болн правительств ик төрмүд тävджәнй. Мах элвгдүлхин төрнг күцäхин кергт бод

малнн тоогъинь збварт икдүлх-мн, мал хärүлдж таргълулхмн, гаха, шовуд бсгхмн.

Халымг тохмта үкр мал бс-гхлä килвр махар ори-нутган тетгхвдн. 1957-ч джилд үкр малнн тоогъинь 15 миньгън элгъа икдүлхин төрнг тань-гъчин партиин организац бм-нän тävджәнä. Колхозмуд болн совхозмуд бийснинь малан бсгдж, колхозник, кбдлмш-чир болн үүлд церглгд улсас делгү мал хулддäж авч төрнг бас күцäхмн.

Буудäг, горчициг, нари цециг болн люцерниг эркән уга болзгтън тärдж дуусхмн. Эрднь-шишä, нег джилä бсв, зарм болн нань чиги культур тärлгънг болзгтън дуусхмн.

Колхоз, совхоз болгън бий-сән эврән тärдж гаргъсн тем-сär күтиднь тетгд болхнг эн джилд күцх збвтä.

Селäd, бригад, фермс болгъар мод тärдж кбрүлхиг болн сад, виноград тärлгънг икдүл-хин тускар ик кбдлмш кехмн. Эн кбдлмшт—кбдлж чадх медätä улсиг, багъчудиг, сур-гъулин кбвүл-күүкдиг цугтън орлулхмн.

Халымг газриг сад, кбк мод-дар кеерүлнй!

Эврәннь төрски газрур эн

джил бас нääмн миньгън брк-бүл халымгуд нбүудж прцхä-хмн. Ирджäх улсиг кбдлмшт орулад, бääх гер, малин хаша-хаац бärдж авхднь нбкд кү-ргх, тедниг шулун болдгар таньгъчин бми тävгдлжäх төр-мүд күцäлгынд шундж орл-цулх—мана эрки керг.

Алдр Октябрьск социалистическ революцин 40-ч джи-лин ббн эн 1957-ч джилä хар-гъдж темдгдлжәнä. Советск йосна эн ончта ббниг дахл-цулдж делгү социалистическ дбрлäд таньгъчин партиин организаце бүрдäх збвтä. Бал-гъсн, селән болгъна кбдлчн-ринг энүнд багтадäж, äдн цуг-тан Октябрьн ббниг кбдлм-шин шин днилврär темдл-хиг күцхмн.

„Халымг таньгъчд дбнъ-нбкд болхин тускар“ РСФСР-ни правительств делгү шиндвр батлв. Мана таньгъчин мал-гер болн сургъуль-эрдм шулугъ-ар бсгхин, советск олт äмтс-ин сä хääхин тускар парть болн правительств килмджән бгчäхинь эн шиндвр үзүлжәнä. Энүнднь хärү гндж зур-гъядгч тавн джиллин хойрдгч джиллиннь зураг болзгаснь бми күцäхмн.